

Juni 2013

KIMO Nieuwsbrief

24 april 2013 ondertekening van de Resolutie: “stop de dumping van plastic”

Op 24 april 2013 ondertekende KIMO Nederland en België, Federplast, de stad Oostende en de stad Knokke-Heist mede namens een groot aantal natuurorganisaties de resolutie “stop de dumping van plastic”. De ondertekenaars hebben overeenstemming bereikt om binnen één generatie (deadline 2035) te komen tot een volledige hergebruik en recycling van alle plastic afvalproducten.

Jaarlijks 'ontvangt' de Noordzee 20.000 ton afval waaronder heel veel plastic afval. Ongeveer 70% van het afval zinkt naar de bodem. Zo'n 15% blijft zweven in de waterkolom en de rest spoelt aan op onze stranden. Dit kost de kustgemeentes in België en Nederland jaarlijks veel geld (zo'n 10 miljoen EURO). Op verschillende plaatsen in de wereld veranderen oceanen in één grote plastic soep, die jaarlijks het leven van meer dan 1 miljoen zeezoogdieren, vogels en schildpadden kost. Volgens wetenschappelijk onderzoek absorbeert het plastic vervuilende stoffen die in het zeewater aanwezig zijn en kan dit door opname van micro-organismen in de voedselketen terecht komen. Wat de gevolgen hiervan kunnen zijn wordt in het CleanSea project

Een GROEIEND bewustzijn

verder onderzocht.

In 2006 berekende de Verenigde Naties dat in iedere vierkante kilometer oceaan 17.760 stukjes plastics rondrijven. Ook in de Noordzee. Veelal gaat dit om grote stukken plastics (flessen, zakjes, verpakkingsmateriaal etc.). Door stromingen verspreidt het plasticafval zich wereldwijd over de oceanen en zeeën. Ook worden de plastics door zon, wind, schuring en de golfwerking kleiner en kleiner. De grotere stukken plastics zijn vooral een bedreiging voor zeezoogdieren en zeeschildpadden, de kleinere stukjes zijn gevaarlijk voor zeevogels die ze zien als voedsel. Dat dit geen theorie is blijkt uit meer en meer wetenschappelijk onderzoek, onder andere van het ILVO en de WUR. Uit onderzoek blijkt dat er bijna geen Noorse stormvogel zonder plastic in zijn maag heeft. Als plastic nog verder wordt afgebroken tot “microplastics” wordt dit gegeten door plankton, schaaldieren, vissen, etc. Giftige stoffen (PCB's, insecticiden, pesticiden, etc.) die in het zeewater aanwezig zijn, hechten zich gemakkelijk aan dit microplastic en kunnen zo opgenomen worden in de voedselketen. Kunststoffen zijn niet meer weg te denken uit onze maatschappij. Verwijder kunststoffen uit een pacemaker, een prothese, een infuus of andere medische toepassingen en we gaan jaren terug in de tijd. Kunststoffen dragen bij aan de hoge welvaart in deze tijd. Het probleem van het plastic zwerfafval ligt veel meer in het onzorgvuldig gebruik van plastics. Kunststoffen zijn organische polymeerverbindingen die in principe gemaakt worden om lang, zeer lang mee te gaan. Een kortstondig gebruik van deze materialen is dan ook een contradictio in terminus met de eigenschap ervan. Uitgangspunt van een duurzaam gebruik van

KIMO Nederland en België is een vereniging van lokale overheden die haar doelstellingen in overleg met andere overheden en organisaties wil bereiken. Haar leden zijn verkozen volksvertegenwoordigers en zullen altijd via democratische en parlementaire wegen haar doelen willen bereiken.

plastics is – in het Engels gesteld: ‘to Reduce, to Reuse and to Recycle’. Plastic dat niet past in deze 3R-filosofie kent geen duurzaam gebruik en is een verspilling van een eindige grondstof. In de nabije toekomst zullen kunststofproducten dan ook ontworpen moeten worden volgens de principes van ‘design naar recycling’ en ‘gesloten kringlopen’. Hierbij zal ieder in de keten zijn verantwoordelijkheid moeten nemen. Aandacht zal ook moeten worden besteed aan het opruimen van zwerfafval in zeeën en oceanen. Echter microplastics zijn te klein en met de huidige techniek niet weg te ‘vangen’. Van het afval in zeeën is duidelijk dat ongeveer 50% van het zwerfafval komt van schepen en 50% van land.

Het schoonmaken door Fishing for Litter of het schoonmaken van stranden blijft noodzakelijk om

de zeeën schoner te maken en de omvang van de verontreiniging aan te geven. Cruciaal is dat er geen afval meer in zeeën en oceanen bijkomt. Preventie is dan ook meer dan noodzakelijk om het probleem niet te vergroten. Er moet een verbod komen op nieuwe bronnen zoals het toevoegen van niet-afbreekbare microplastics (polyethyleen, polypropyleen, PET, nylon) aan cosmetica en zepen, maar ook in bijvoorbeeld lipgloss en tandpasta. De ondertekende organisaties roepen de beleidsmakers op alle politieke niveaus daarom op om:

1) binnen één generatie (deadline 2035) te komen tot een volledig hergebruik en recycling van alle

plastic productafval, o.a. door een wereldwijde verplichting tot inzameling van huishoudelijk afval. Een goede stap in die richting is de oproep van de Europese kunststofindustrie om tegen 2020 te stoppen met het storten van kunststofafval in Europa.

2) binnen de Europese Marine Strategie -en in het bijzonder het streven naar een Good Environmental Status- al tegen 2020 50% reductie in mariene pollutie door plastics te behalen

3) binnen OSPAR en IMO een prioriteit te maken van de strijd tegen mariene verontreinigingen.

De ondertekenaars vragen om:

a) wetgeving met doelstellingen voor hergebruik en recycling van alle plastic productafval, maatregelen om de hoeveelheid wegwerpaafval van plastics te verminderen en hergebruik of recycling van plastic te bevorderen.

b) een verbod op microplastics in consumentenproducten.

c) publiekacties (strandreiniging/ educatie /etc.) om het thema van plasticverontreinigingen onder de aandacht te brengen om zo maatschappelijk draagvlak te creëren.

d) acties via publieke (strandreiniging) en private (Fishing for Litter) actoren om plastic pollutie te bestrijden op zee en op land.

e) het instellen en handhaven van een algemeen verbod om afval in zee te gooien door o.m. een aanscherping van de Europese Port Reception Directie (2000/59/EC) en Annex V-MARPOL 73/78 alsook door het invoeren van een aansprakelijkheid op (verlies van) de lading.

f) wetenschappelijk onderzoek en monitoring om de ecologische, economische en maatschappelijke impact van plastic zwerfafval in kaart te brengen.

KIMO en maatschappelijke organisaties roepen samen met de Belgische kunststofindustrie (Federplast) de overheid op om alles in het werk te stellen om verdere plasticverontreiniging een halt toe te roepen en de afvalberg op zee op te ruimen. De complete tekst van de resolutie treft u aan op www.kimonederlandbelgie.org.